

XXIII Zgromadzenie Generalne CERCO, Malmö, 10-13 września

CERCO plus MEGRIN: nowe stowarzyszenie

KONRAD PIRWITZ

CERCO – Europejski Komitet Szefów Państwowych Agencji Kartograficznych (Comité Européen des Responsables de la Cartographie Officielle) – powstał przed 20 laty pod auspicjami Rady Europy. Organizacja liczy obecnie 37 członków. Podczas wrześniowego Zgromadzenia Generalnego podjęli oni decyzję o rozwiązaniu CERCO z końcem tego roku i powołaniu z dniem 1 stycznia 2001 r. nowego stowarzyszenia.

Trochę historii

Europejski Komitet Szefów Państwowych Agencji Kartograficznych jest organizacją niekomercyjną. Członkami mogą być państwa europejskie zaakceptowane przez Zgromadzenie Generalne (Polska uzyskała status pełnego członka w 1992 r. i jest reprezentowana przez prezesa GUGiK). CERCO stawia sobie trzy podstawowe cele:

- uproszczenie wymiany informacji pomiędzy członkami i dzięki temu poszerzenie współpracy służb geodezyjnych i kartograficznych w Europie;
- zapewnienie i wzmocnienie obecności komitetu i jego członków wszędzie tam, gdzie pojawia się problematyka informacji geograficznej (z uwzględnieniem potrzeb rynku);
- identyfikowanie tematów, dla których właściwe będzie przyjmowanie wspólnej polityki.

Przykładem takiej współpracy były działania CERCO mające na celu stworzenie paneuropejskich sieci geodezyjnych (poziomych i wysokościowych), sieci grawimetrycznych i magnetycznych, utworzenie europejskich baz danych geograficznych (w tym topograficznych) czy też wysiłki na rzecz opracowania wspólnych standardów technicznych w zakre-

Od lewej: Klaus Barwiński z Niemiec, były prezydent CERCIO, który w 1992 r. przyjmował Polskę do tej organizacji, oraz doradca prezesa GUGiK Konrad Pirwitz

sie informacji geograficznych, wreszcie wspólne prace w zakresie ochrony praw autorskich i polityki cenowej w geodezji i kartografii.

Ostatnie zgromadzenie

Członkowie CERCIO zjechali na początku września do uroczego Malmö. W spotkaniu zorganizowanym przez służbę geodezyjną i kartograficzną Królestwa Szwecji uczestniczyło blisko 100 osób z 35 krajów. Wśród nich byli też przedstawiciele tzw. organizacji siostrzanych, działających na polu tworzenia i wykorzystywania informacji geograficznych, w tym prezydent Międzynarodowej Asocjacji Kartograficznej Bengt Rystedt. Polskę reprezentowali prezes GUGiK Kazimierz Bujakowski oraz autor niniejszego tekstu.

Obrazy prowadził dotychczasowy prezydent CERCIO Jean Poulit (dyrektor generalny Francuskiego Instytutu Geograficznego i szef francuskiej służby geodezyjnej i kartograficznej). Ważnym punktem spotkania były sprawozdania przewodniczących Grup Roboczych:

- Laila Aslesen (Norwegia) omówiła działalność Grupy I ds. prawnych, ochrony praw autorskich i spraw ekonomicznych. Stwierdziła m.in., że po przeglądzie i analizie polityki cenowej w Europie, jaką kreują służby geodezyjne w zakresie produktów i usług w geodezji i kartografii, trudno dostrzec się jakiejś logiki i spójności;

- dr Erich Gubler (Szwajcaria) przedłożył sprawozdanie Grupy VIII ds. geodezji (sieci geodezyjne, grawimetryczne i magnetyczne). Zapoznał zebranych m.in. z wynikami warsztatów (Francja, 29-30 listopada 1999 r.), podczas których specjaliści i eksperci tej grupy zarekomendowali Komisji Europejskiej ETRS '89 jako oficjalny system odniesień przestrzennych dla obszaru obejmującego państwa Unii Europejskiej (z rekomendacją tą zgodne jest rozporządzenie z 8 sierpnia 2000 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych dla Polski);

- dr Imrich Hornansky (Słowacja) przedstawił prace Grupy IX w zakresie tworzenia i zarządzania bazami danych topograficznych. Kolejne warsztaty z tego zakresu zorganizuje w 2001 roku polska służba geodezyjna i kartograficzna;

- Laure Dassonville, przewodnicząca Grupy ds. jakości, poinformowała o opracowaniu „Podręcznika do wdrażania systemu zarządzania jakością w państwowych agencjach kartograficznych” (w GUGiK trwają już prace nad przetłumaczeniem go na język polski).

Nowe stowarzyszenie

Wejście w trzecie milenium stanowi inspirację do przemysłów i podjęcia nowych inicjatyw, także w CERCIO. Szczególnie dotyczy to stylu pracy tej organizacji oraz poprawy skuteczności i podniesienia prestiżu służb geodezyjnych i kartograficznych krajów europejskich, tak by w odniesieniu do informacji geograficznych kreowały one politykę europejską.

Nowa sytuacja społeczno-gospodarcza w Europie, zwiększone zapotrzebowanie na informację geograficzną, możliwość stosowania nowoczesnych technologii informatycznych i tele-detekcyjnych (satelitarnych i lotniczych), a także zdynamizowanie i zwiększenie skuteczności działań były przesłankami zreformowania dotychczasowej współpracy służb geodezyjnych i kartograficznych w Europie. Dlatego Zgromadzenie Generalne CERCIO podjęło decyzję o samorozwiązaniu tej organizacji z dniem 31 grudnia br. i powołaniu od 1 stycznia 2001 r. nowej paneuropejskiej organizacji o mocnych podstawach prawnych i zwiększonych kompetencjach wobec organów Unii Europejskiej. Jednym z członków-założycieli nowego stowarzyszenia był główny geodeta kraju Kazimierz Bujakowski, który w imieniu GUGiK złożył stosowną deklarację.

Nazwy na razie nie ma, ale są cele

Nazwa stowarzyszenia wybrana zostanie w najbliższym czasie przez Zarząd spośród kilku propozycji przyjętych na Zgromadzeniu Generalnym. Celem nowego stowarzyszenia jest rozwijanie wymiany informacji geograficznej zarówno pomiędzy krajami europejskimi, jak i poza nimi. Współpraca dotyczyć będzie przede wszystkim:

- prowadzenia badań oraz ich wykorzystania w praktyce,
- określania wspólnych norm i standardów technicznych w celu ułatwienia ich swobodnego stosowania na poziomie lokalnym i krajowym,
- angażowania się w politykę ustawodawczą oraz administracyjną na poziomie krajowym lub europejskim,
- organizowania serwisów informacyjnych, szczególnie w Internecie,
- współpracy w zakresie realizacji wspólnych projektów,
- tworzenia oraz dystrybucji produktów w ramach wspólnych projektów geodezyjnych i kartograficznych (również w aspekcie komercyjnym).

Podczas spotkania dyskutowano nad kwestiami współpracy z sektorem prywatnym, kartografii globalnej, jednolitej mapy topograficznej dla Europy, celowości utworzenia bazy danych drogowych, koordynacji prac badawczo-rozwojowych, odpowiedzialności urzędów geodezji i kartografii za zarządzanie informacjami, a także nad problematyką jakości produktów wytwarzanych przez służby geodezyjne i kartograficzne. Zastanawiano się nad relacjami nowego stowarzyszenia z Komisją Europejską.

Nowa siedziba i nowe władze

Siedzibę stowarzyszenia ulokowano na razie we Francji (adres: 6-8 Avenue Blaise Pascal, Champs-sur-Marne, 77455 Marne-la-Vallee Cedex 2). Przyjęto nowy statut i regulamin oparty na prawie francuskim. Oficjalnymi językami są angielski i francuski. Można zostać członkiem czynnym (*active*) lub stowarzyszonym (*associate*).

Stowarzyszeniem kieruje Zarząd składający się z siedmiu osób. Trzy z nich wyznaczają członkowie reprezentujący Niemcy, Francję i Wielką Brytanię. Cztery pozostałe typuje Zgromadzenie Generalne spośród przedstawicieli członków czynnych. W tajnym głosowaniu Zgromadzenie wybiera też prezydenta, który pełni swą funkcję przez rok i może zostać powołany ponownie na kolejne okresy.

W skład pierwszego Zarządu weszli: Nick Land (Wielka Brytania), Jean Poulit (Francja), Diemar Gruenreich (Niemcy), Joalim Ollen (Szwecja), Imrich Hornansky (Słowacja) i John Badekas (Grecja). Prezydentem został Richard Kirwan, szef służby geodezyjnej i kartograficznej Irlandii.

Wspólne projekty - stare i nowe

Zgromadzenie Generalne postanowiło kontynuować (już w ramach nowego stowarzyszenia) realizację dotychczasowych projektów, tzn.:

- „EuroMap”, mającego na celu utworzenie jednolitej dla Europy bazy danych topograficznych dla skali 1:250 000;
- „SABE” (Seamless Administrative Boundaries of Europe), którego celem jest utworzenie bazy danych dla zintegrowanych granic administracyjnych w Europie aż do szczebla gminy włącz-

nie. Projekt ten odniósł sukces na rynku europejskim, a jego kolejna wersja na CD-ROM-ie jest już w sprzedaży. Baza danych SABE zawiera informacje geometryczne i semantyczne jednostek podziału administracyjnego dla ok. 30 krajów europejskich. Oprócz nazw i kodów stosowanych w poszczególnych krajach jest tam również odniesienie do NUTS (Nomenclature des Unites Territoriales Statistiques), czyli jednolitej klasyfikacji jednostek administracyjnych, zdefiniowanej przez EUROSTAT i przyjętej w Unii Europejskiej. GUGiK przystąpił w br. do realizacji projektu SABE i polskie dane zostały już włączone do ogólnoeuropejskiej bazy;

- „La Clef”, czyli katalog informacji o materiałach geodezyjnych i kartograficznych będących w dyspozycji służb poszczególnych krajów. Projekt ten już od kilku lat działa w 26 krajach europejskich, a obecne prace koncentrują się na tworzeniu dostępu do niego poprzez Internet oraz podawaniu informacji w językach narodowych.

Richard Kirwan, szef służby geodezyjnej i kartograficznej Irlandii oraz prezydent nowego stowarzyszenia

DLACZEGO ZA DARMO?...

Aby skaner był naprawdę Funkcjonalny!

Jeden z najlepszych na świecie programów do obróbki i kalibracji plików rastrowych dajemy za darmo.*

* Nasze skanery standardowo wyposażamy w zaawansowany edytor rastrowy RasterEX Spotlights umożliwiający czyszczenie, filtrowanie, kalibrację i przygotowanie pliku do wektoryzacji lub druku. Za niewielką dopłatą wymienimy go na RasterEX Pro umożliwiający konwersję rastrową na wektor, edycję wektorów pracy z plikami hybrydowymi. Zawarty w zestawie "Procesor Kolorów" pozwala na eksportowanie wybranych kolorów lub oddzielenie szarej składowej w monochromatyczne warstwy edytowalne w RasterEX Spotlights.

i to wszystko... PO POLSKU!

GTCO CalComp PERIPHERALS

RASTEREX

AGRAF
GRAFIKA & SYSTEMY EDM

90-030 Łódź, ul. Nowa 29/31
tel. (42) 674 10 43, fax (42) 676 27 13
www.agraf.com.pl e-mail: agraf@agraf.com.pl

Dr Zenonas Kumetaitis, szef służby geodezyjnej i kartograficznej Republiki Litwy, i prezes GUGiK Kazimierz Bujakowski chwilę po podpisaniu porozumienia o dwustronnej współpracy

Powyższe projekty z powodzeniem realizowano dotychczas przez Grupę MEGRIN (Multipurpose European Ground Related Information Network), utworzoną w 1993 roku. Jednakże i tę grupę postanowiono rozwiązać, a dalszą jej działalność kontynuować w ramach nowego stowarzyszenia.

Zgromadzenie Generalne podjęło też decyzję o przystąpieniu do realizacji nowych projektów, m.in.:

- „Euro-Global Map”, czyli opracowania mapy świata w skali 1:1 000 000. Jest to inicjatywa przyjęta podczas konferencji ONZ na temat środowiska (Rio de Janeiro, 1995 r.). Projekt ten zmierza do utworzenia infrastruktury wzorcowych danych geograficznych, obejmujących całą Ziemię i opisujących jej topografię, oraz oddania ich do dyspozycji światowej wspólnoty naukowej. Nie jest to projekt o charakterze komercyjnym, bowiem dane będą udostępniane po minimalnych kosztach, głównie powielania. Prezes Bujakowski zgłosił polską służbę geodezyjną i kartograficzną na koordynatora regionalnego tego projektu.

- „Road Data Base for Europe”, czyli opracowania bazy danych drogowych. Wyniki badań studialnych wykazały, że nie ma przeszkód technicznych i prawnych do wykonania takiego zadania dla całej Europy. Polska została zgłoszona do prac nad tym projektem.

Kontakty dwustronne

Uczestnictwo w obradach Zgromadzenia Generalnego było dla prezesa Bujakowskiego okazją do przeprowadzenia wielu nieoficjalnych rozmów i konsultacji z szefami służb geodezyjnych i kartograficznych. Ustalono m.in. program przyszłorocznej wizyty w Polsce szefa francuskiej służby geodezyjnej i kartograficznej (maj 2001).

Wstępnie uzgodniono z szefem rosyjskiej służby geodezyjnej i kartograficznej termin i tematykę wizyty delegacji GUGiK w Moskwie (kwiecień 2001), w ślad za podpisanym w ubiegłym roku przez obu szefów tzw. Memorandum of Understanding.

Prezes Kazimierz Bujakowski podpisał z szefem służby geodezyjnej i kartograficznej Republiki Litwy dr. Zenonem Kumetaitem wcześniej wynegocjowane „Porozumienie w sprawie

współpracy naukowo-technicznej w dziedzinie geodezji i kartografii”. Współpraca ta dotyczy będzie m.in.: geodezji, gravimetrii, magnetyzmu ziemskiego, technologii geoinformacyjnych, systemów informacji geograficznej, nowoczesnych technologii kartograficznych, produkcji i aktualizacji map topograficznych i tematycznych, polityki cenowej w odniesieniu do opracowań kartograficznych i baz danych stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, standaryzacji nazw geograficznych, przepisów prawnych, norm technicznych i standardów w geodezji i kartografii oraz kształcenia i szkolenia zawodowego. Strony będą także popierały uczestnictwo we współpracy innych agencji i jednostek, takich jak uniwersytety, instytuty naukowo-badawcze, firmy komercyjne oraz samorządy zawodowe.

Z szefem służby geodezyjnej i kartograficznej Ukrainy prof. Anatolym Bondarem omówiono dalszy tok postępowania w związku z przygotowanym projektem „Porozumienia o współpracy w zakresie geodezji, kartografii, fotogrametrii i teledetekcji oraz katastru”. Zmiana ministrów nadzorujących służby geodezyjne i kartograficzne, najpierw na Ukrainie, a potem w Polsce, przeciąga termin podpisania uzgodnionego wcześniej porozumienia.

Nowe stowarzyszenie a sprawa polska

GUGiK postrzega nowe stowarzyszenie, tak jak poprzednio CERCO, jako najbardziej kompetentną organizację do koordynowania współpracy służb geodezyjnych i kartograficznych w Europie. Udział w pracach tego stowarzyszenia przyniesie Polsce wymierne korzyści i wzrost międzynarodowego prestiżu krajowej służby. Daje też możliwość bezpośredniego wpływu na bieg wydarzeń oraz decyzje podejmowane w zakresie polityki geoinformacyjnej w Europie. Członkostwo i współpraca Polski w ramach nowego stowarzyszenia to konkretny wkład GUGiK w starania Polski o wstąpienie do Unii Europejskiej.

Konieczne jest zintensyfikowanie udziału przedstawicieli Polski w pracach merytorycznych Grup Roboczych, między innymi poprzez włączenie do takiej działalności specjalistów z Instytutu Geodezji i Kartografii oraz innych placówek badawczo-rozwojowych.

Słowo od autora

Na koniec wątek osobisty. Od około 10 lat miałem zaszczyt reprezentować (czasami byłem tylko członkiem delegacji) polską służbę geodezyjną i kartograficzną w tak ważnych dla współpracy europejskiej Zgromadzeniach Generalnych CERCO. Wyjazd do Malmö zamyka ten rozdział, a relacja z przebiegu spotkania jest ostatnią, w związku z planowanym wkrótce zakończeniem mojej aktywności zawodowej. Poprzez udział w spotkaniach CERCO miałem możliwość poznania wielu znakomych geodetów i kartografów, doświadczenia ich wielkiej życzliwości i przyjaźni. Byłem świadkiem stałego rozwoju tej organizacji, a na koniec narodzin nowego europejskiego stowarzyszenia. Było to dla mnie niezapomniane przeżycie. Niech mi więc wolno będzie podziękować wszystkim przełożonym, dawnym i obecnym, za zaufanie, jakim mnie obdarzyli, pozwalając mi działać na rzecz współpracy i przyjaźni między narodami, co w końcu stało się moją pasją.

Zdjęcia ze zbiorów autora

Konrad Pirwitz, długoletni pracownik GUGiK, ostatnio doradca prezesa ds. integracji europejskiej